CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
юридичний факультет
кафедра приватного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
_____
д.ю.н., проф. Віталій ГОРДЄЄВ
«27» _____ 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ТРУДОВЕ ПРАВО
Обов'язкова навчальна дисципліна

Освітня програма: Право
Спеціальність: 081 Право
Галузь знань: 08 Право
Рівень вищої освіти: перший бакалаврський
Факультет: юридичний
Мова навчання: українська

Чернівці 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни *«Трудове право»* складена відповідно до Освітньої програми «Право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право.

Розробники: Гетьманцева Ніна Дмитрівна, доктор юридичних наук, професор
Вакарюк Людмила Василівна, доктор юридичних наук, професор
Орловський Олег Ярославович, кандидат юридичних наук, доцент
Одовічена Яна Анатоліївна, кандидат юридичних наук, доцент
Малєнко Ольга Валеріївна, асистент

Викладачі, що забезпечують читання даної навчальної дисципліни:
Гетьманцева Ніна Дмитрівна, доктор юридичних наук, професор
Вакарюк Людмила Василівна, доктор юридичних наук, професор
Орловський Олег Ярославович, кандидат юридичних наук, доцент
Одовічена Яна Анатоліївна, кандидат юридичних наук, доцент
Малєнко Ольга Валеріївна, асистент

Погоджено з гарантом ОП Право _____ (підпис) д.ю.н., проф. Оксана ЩЕРБАНЮК

Затверджено на засіданні кафедри приватного права
Протокол № 1 *від «*27*»* серпня *2026 року*

Завідувачка кафедри _____ (підпис) д.ю.н., проф. Ніна ГЕТЬМАНЦЕВА (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету
Протокол № 1 *від «*28*»* серпня *2026 року*

Голова науково-методичної комісії
юридичного факультету _____ (підпис) PhD, ас. Лаура БЗОВА (прізвище та ініціали)

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та практичних навичок у сфері регулювання трудових та інших безпосередньо пов'язаних з ними відносин, необхідних для здійснення нормотворчої, правозастосовної діяльності.

Дана мета обумовила в межах навчальної дисципліни наступні завдання, що проявляються у наданні здобувачам вищої освіти відповідних знань та розумінь щодо:

- доктрини трудового права як правової категорії;
- соціального призначення трудового права;
- чинників, що визначають природу самостійності галузі трудового права;
- поєднання приватного і публічного у правовому регулюванні трудових правовідносин;
- природи права на працю як форми виявлення сутності трудового права;
- дискримінації в сфері праці як негативного явища суспільства;
- сутності та ролі соціального партнерства у трудових правовідносинах;
- гарантій реалізації права на працю при прийнятті на роботу, під час виконання трудової функції та припиненні трудових правовідносин;
- правової природи відповідальності у трудовому праві та специфіки її застосування на практиці;
- механізму захисту трудових прав працівників у сфері найманої праці;
- порядку і процедури розгляду індивідуальних та колективних трудових спорів (конфліктів);
- міжнародних трудових стандартів і тенденцій розвитку трудового права;

Пререквізити.

Навчальна дисципліна «Трудове право» відноситься до обов'язкового навчального циклу професійної підготовки першого бакалаврського рівня вищої освіти. Дисципліна вивчається в 6 семестрі 3 курсу.

Здобувач вищої освіти, який буде вивчати трудове право, повинен володіти знаннями у галузі теорії держави і права, конституційного, цивільного, адміністративного права. Здобувач вищої освіти повинен знати природу і сутність держави і права; основні закономірності її функціонування і розвитку; механізм держави, систему права, механізм і засоби правового регулювання, реалізації права; особливості державного і договірного регулювання; роль держави і права в політичній і економічній системі суспільства, в суспільному житті. Здобувач вищої освіти повинен знати поняття, ознаки, принципи і правові засади регулювання відносин у сфері найманої праці; знати правові основи організації та діяльності контрольних, наглядових і судових органів, їх функції та основні повноваження.

Теоретичною базою вивчення даної дисципліни є попередні навчальні дисципліни: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Цивільне право».

Дисципліни, які будуть використовувати результати навчання даного курсу: «Право соціального захисту», «Цивільне процесуальне право», «Міжнародне приватне право».

Результати навчання. Процес вивчення дисципліни здобувачами вищої освіти спрямований на формування наступних **загальних і професійних компетентностей**:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 4);
- здатність працювати в команді. (ЗК 9);
- здатності реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК11);

- здатності застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві (СК 1);
- цінування честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи (СК3);
- здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (СК7);
- знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (СК8);
- знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання (СК10);
- здатності аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (СК12);

Програмні результати навчання здобувачів вищої освіти направлені на:

- здійснення аналізу суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонстрування власного бачення шляхів її розв'язання (РН 2);
- оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (РН 6);
- використання різноманітних інформаційних джерел для повного та всебічного встановлення певних обставин (РН 8);
- доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло (РН 12);
- пояснення характеру певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту (РН 13);
- вільне використання для професійної діяльності доступних інформаційних технологій і бази даних (РН 15);
- застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. (РН 18);
- пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. (РН 19).

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

ФОРМА НАВЧАННЯ	РІК ПІДГОТОВКИ	СЕМЕСТР	КІЛЬКІСТЬ		КІЛЬКІСТЬ ГОДИН						ВИД ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
			КРЕДИТІВ	ГОДИН	ЛЕКЦІЇ	ПРАКТИЧНІ	СЕМІНАРСЬКІ	ЛАБОРАТОРНІ	САМОСТІЙНА РОБОТА	ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ	
ДЕННА	**3**	**6**	**5**	**150**	**30**	**44**	**-**	**-**	**76**	**-**	**ІСПИТ**
ЗАОЧНА	**3**	**6**	**5**	**150**	**6**	**10**	**-**	**-**	**134**	**-**	**ІСПИТ**

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Трудове право (загальна частина)												
Тема 1. Предмет, метод, функції, принципи і система трудового права.	8	2	2	-	-	4	11	1	-	-	-	10
Тема 2. Джерела трудового права.	8	2	2	-	-	4	8		-	-	-	8
Тема 3. Суб'єкти трудового права.	10	2	4	-	-	4	10		-	-	-	10
Тема 4. Соціальне партнерство у сфері трудових відносин.	9	2	3	-	-	4	11	-	1	-	-	10
Тема 5. Правові засади зайнятості населення.	8	2	2	-	-	4	7	-	1	-	-	6
Разом за змістовим модулем 1	43	10	13	-	-	20	47	1	2	-	-	44
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Трудове право (особлива частина).												
Тема 1. Трудовий договір.	45	8	12	-	-	25	24	2	4	-	-	18
Тема 2. Робочий час і час відпочинку.	8	2	2	-	-	4	7	-	1	-	-	6
Тема 3. Оплата праці.	12	2	4	-	-	6	12	1	1	-	-	10
Тема 4. Дисципліна праці.	12	2	4	-	-	6	20	1	1	-	-	18
Тема 5. Матеріальна відповідальність сторін трудового правовідношення.	12	2	4	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 6. Охорона праці.	8	2	2	-	-	4	12			-	-	12
Тема 7. Трудові спори.	10	2	3	-	-	5	18	1	1	-	-	16
Разом за змістовим модулем 2	107	20	31	-	-	56	103	5	8	-	-	90

Усього годин	150	**30**	**44**	-	-	76	150	**6**	**10**	-	-	134

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ з/п	*Назва теми з основними питаннями*
1.	**Предмет, метод, функції, принципи і система трудового права.** 1. Поняття трудового права як галузі права. 2. Предмет трудового права. 3. Метод трудового права 4. Місце трудового права в системі права. 5. Функції трудового права. 6. Принципи трудового права. 7. Система трудового права
2.	**Джерела трудового права** 1. Поняття джерел трудового права 2. Система джерел трудового права та її особливості. 3. Конституція і міжнародні акти як джерело трудового права. 4. Кодекс законів про працю та Закони України як джерело трудового права. 5. Підзаконні акти як джерело трудового права. Колективний договір, соціально-партнерські угоди, локальні нормативно-правові акти в системі джерел трудового права. 6. Місце та значення актів Конституційного Суду України та судової практики в системі джерел трудового права. 7. Практика Європейського суду з прав людини в системі джерел трудового права.
3.	**Тема Суб'єкти трудового права** 1. Загальна характеристика суб'єктів трудового права та їх класифікація. 2. Працівник як суб`єкт трудового права. 3. Роботодавець як суб'єкт трудового права. 4. Організація (об'єднання) роботодавців як суб'єкт трудового права. 5. Профспілки як суб'єкт трудового права. 6. Трудовий колектив як суб'єкт трудового права. 7. Держава як суб'єкт трудового права.
4.	**Тема. Соціальне партнерство у сфері соціально-трудових відносин** 1. Поняття та сутність соціального партнерства. 2. Поняття колективного договору – акту соціального партнерства. 3. Сторони колективного договору. 4. Зміст колективного договору, класифікація колективно-договірних умов. 5. Порядок укладення колективного договору. 6. Соціально-партнерські угоди: а) поняття соціально-партнерських угод б) види соціально-партнерських угод, їх сторони. в) зміст соціально-партнерських угод; г) порядок укладення соціально-партнерських угод.

	7. Види та підстави відповідальності за порушення законодавства про колективні договори і угоди. 8. Світовий досвід реалізації механізмів соціального партнерства .
5.	**Тема Правові засади регулювання зайнятості населення** 1. Поняття та види зайнятості. 2. Державна політика у сфері зайнятості населення. 3. Юридичні гарантії реалізації права на зайнятість 4. Суб'єкти права на зайнятість і суб'єкти забезпечення та сприяння зайнятості населення: а) безробітний та його правовий статус б) органи із забезпечення та сприяння зайнятості населення в) роботодавці як суб'єкти сприяння та забезпечення зайнятості населення. 5. Місце нетипової зайнятості населення у правовому механізмі реалізації права на зайнятість. Зарубіжний досвід правового регулювання нетипових форм зайнятості населення. 6. Європейський досвід сприяння зайнятості населення.
6.	**Тема Трудовий договір** 1. Поняття, сторони та особливості трудового договору. 2. Зміст трудового договору. 3. Порядок укладення трудового договору. 4. Види трудових договорів 5. Поняття та види переведень на іншу роботу. 6. Переміщення. 7. Зміна істотних умов праці. 8. Поняття та класифікація підстав припинення трудового договору. 9. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. 10. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. 11. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. 12. Порядок оформлення звільнення та проведення розрахунку.
7.	**Тема Робочий час і час відпочинку** 1. Правове регулювання робочого часу. Вимірники робочого часу. 2. Види робочого часу. 3. Режим робочого часу 4. Облік робочого часу. 5. Роботи понад встановлену тривалість: поняття, підстави та порядок застосування. 6. Поняття та види часу відпочинку. 7. Відпустки за трудовим законодавством: поняття, види та порядок надання.
8.	**Тема Оплата праці** 1. Поняття та структура заробітної плати. 2. Способи правового регулювання оплати праці. 3. Тарифна система. 4. Системи та форми оплати праці. 5. Гарантійні та компенсаційні виплати. 6. Порядок обчислення середньої заробітної плати. 7. Правова охорона заробітної плати**.**

9.	**Тема Дисципліна праці** 1. Поняття дисципліни праці та методи її забезпечення. 2. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Основні обов'язки працівника та роботодавця. 3. Заходи заохочення та порядок їх застосування. 4. Дисциплінарна відповідальність: поняття, види, умови та підстави застосування.
10.	**Тема Матеріальна відповідальність сторін трудового правовідношення**. 1. Умови матеріальної відповідальності. 2. Матеріальна відповідальність працівників: поняття, види, умови настання. 3. Визначення розміру шкоди, заподіяної працівником, і порядок її відшкодування. 4. Матеріальна відповідальність роботодавця за шкоду, заподіяну працівнику.
11.	**Тема Охорона праці** 1. Поняття і значення охорони праці. 2. Право працівника на охорону праці та його гарантії. 3. Організація охорони праці на підприємствах. 4. Атестація робочих місць за умовами праці на підприємствах, установах, організаціях. 5. Інструктаж і навчання працівників правилам техніки безпеки та виробничої санітарії. 6. Розслідування і облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. 7. Охорона праці жінок, молоді, осіб зі зниженою працездатністю. 8. Міжнародно-правові аспекти охорони праці.
12.	**Тема Трудові спори** 1. Поняття трудових спорів, їх види та причини виникнення. 2. Індивідуальні трудові спори: поняття, предмет, процедура розгляду: 2.1. Розгляд індивідуальних трудових спорів у комісіях по трудових спорах: 2.2. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів у судах. 3. Колективні трудові спори (конфлікти): 3.1. Поняття, види та сторони колективних трудових спорів (конфліктів); 3.2. Предмет колективних трудових спорів (конфліктів) та момент їх виникнення; 3.3. Вирішення колективного трудового спору (конфлікту) трудовим арбітражем; 3.4. Вирішення колективного трудового спору (конфлікту) примирною комісією та незалежним посередником; 3.5. Правовий статус Національної служби посередництва і примирення; 4. Страйк як крайній засіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту). 5. Міжнародні стандарти вирішення трудових спорів.

Тематика практичних занять з переліком питань

№ з/п	*Назва теми з основними питаннями*
1.	**Тема. Предмет, метод, функції, принципи і система трудового права.** **Перелік питань (завдань) для обговорення:** 1. В чому полягає соціальне призначення трудового права як самостійної галузі

	права. 2. Визначте коло суспільних відносин, що складають предмет трудового права. 3. Розкрийте сутність методу трудового права. 4. Охарактеризуйте кожну із ознак методу правового регулювання трудових відносин, що відображають його специфічні особливості. 5. Охарактеризуйте способи правового регулювання трудових відносин та покажіть їх взаємозв'язок і співвідношення між собою. 6. Охарактеризуйте місце трудового права в системі права. 7. Охарактеризуйте природу функцій трудового права. 8. Розкрийте соціальну та виробничу функції трудового права та покажіть їх взаємообумовленість. 9. Визначте принципи, що виражають політику держави в галузі правового регулювання ринку праці й ефективної зайнятості; принципи, що визначають застосування умов праці; принципи, що визначають охорону трудових прав працівників. 10. Яким чином забезпечується участь принципів трудового права у правовому регулюванні трудових відносин? У чому полягає значення принципів трудового права ? 11. Охарактеризуйте прояви дискримінації в реалізації права на працю. 12. Розкрийте поняття примусової праці за законодавством України. 13. Охарактеризуйте принцип «свобода праці» в трудовому законодавстві України та його вплив на забезпечення реалізації права на працю. 14. Розкрийте зміст наступних галузевих принципів: а) принцип «свобода праці» та заборона примусової праці; б) принцип рівності прав і можливостей при реалізацією людиною своєї здатності до праці та заборона дискримінації. в) принцип забезпечення реалізації права на працю та захисту від безробіття; г) принцип соціального партнерства; д) принцип забезпечення права працівників на захист державою. 15. Порівняйте поняття система трудового права і система трудового законодавства, знайдіть схожість та відмінності. Оформіть у вигляді таблиці.
2.	**Тема Джерела трудового права** **Перелік питань (завдань) для обговорення:** 1. Як відтворено зміст права на працю в Конституції України та в нині діючому КЗпП України. Зробіть порівняльно-правовий аналіз. 2. Проаналізуйте поняття «джерело» і «форма» трудового права. 3. Розкрийте поняття: «уніфікація норм трудового права», «диференціація норм трудового права», «загальне законодавство про працю», «спеціальне законодавство про працю». Вкажіть критерії диференціації норм трудового права. 4. Проаналізуйте джерела трудового права на соціально-партнерському рівні. В чому проявляється їхня сутність як джерела трудового права? 5. В чому проявляється співвідношення соціально-партнерських угод як джерел трудового права? 6. Розкрийте природу локальних нормативно-правових актів у сфері трудового права. 7. Покажіть значення рішень Конституційного Суду України та їх вплив на застосування норм трудового права.
3.	**Тема. Суб'єкти трудового права** **Перелік питань (завдань) для обговорення:** 1. Дайте характеристику понять: «суб'єкти трудового права» та «суб'єкти трудових правовідносин» з урахуванням їх особливостей. 2. Розкрийте сутність поняття «працівник», «робітник», «службовець».

	3. Розкрийте критерії трудової правосуб'єктності працівника. 4. Проаналізуйте правові підходи до визначення категорії «роботодавець». 5. Розкрийте повноваження організацій роботодавців та їх об'єднань у соціально-трудовій сфері. 6. Проаналізуйте та розкрийте захисну та представницьку функції профспілок. Як співвідносяться між собою представницька і захисна функції профспілок? 7. Група працівників звернулася до Вас з такими питаннями: 1. Адміністрація університету при укладенні колективного договору відмовилася проводити атестацію робочих місць, мотивуючи відмову відсутністю для цього коштів. Як повинен діяти в даній ситуації голова профспілки ? 2.Чи законна діяльність профспілки, яка не має затвердженого статуту? 3. Чи може роботодавець претендувати на вакантну виборну посаду голови райкому профспілки, в тому випадку, коли колектив його рекомендує? Чи складатиме він свої повноваження як керівника в разі його обрання? На якій підставі? 4. Поясніть, будь-ласка, чи правомірні дії представників профкому підприємства, котрі відмовляють спадкоємцеві (сину) померлого працівника-учасника профспілки в ознайомленні з нормами колдоговору, які регулюють питання виплати матеріальної допомоги та інших гарантій спадкоємцям у таких випадках. Чи несе підприємство відповідальність за таке відверте ігнорування ? 5. Чи має право профспілкова організація підприємства звертатися до суду в разі невиконання її вимог роботодавцем?
4.	**Тема Соціальне партнерство у сфері трудових відносин** **Перелік питань (завдань) для обговорення:** 1. Розкрийте сутність соціального партнерства. 2. Охарактеризуйте значення колективного договору як акту соціального партнерства. 3. Зробіть аналіз змісту колективного договору на прикладі діючого колективного договору підприємства чи установи. У чому полягає значення нормативних умов колективного договору? В чому полягає відмінність нормативних угод від зобов'язальних. 4. Доведіть доцільність включення у зміст колективного договору підприємства, установи інформаційних умов. 5. Розкрийте поняття угод та охарактеризуйте їх сторони залежно від рівня їх укладення. 6. Охарактеризуйте співвідношення колективного договору укладеного на локальному (виробничому) рівні з угодами укладеними на національному, галузевому (міжгалузевому), територіальному рівнях. 7. Державне лісове господарство згідно з колективним договором та галузевою угодою для опалення приватних будинків надає паливну норму у вигляді дров паливних своїм працівникам та пенсіонерам із знижками, залежно від безперервного трудового стажу. Знижка надається за рахунок прибутку підприємства. Чи нараховувати на цю знижку єдиний внесок?
5.	**Тема Правові засади зайнятості населення** **Перелік питань (завдань) для обговорення:** 1. Доведіть, що безробіття є негативним явищем розвитку соціально-економічної формації України. 2. Розкрийте сутність права на зайнятість як віддзеркалення соціальної політики у подоланні безробіття.

	3. Розкрийте сутність соціального діалогу як форми взаємодії суб'єктів із забезпечення та сприяння зайнятості населення. 4. Проаналізуйте неповну зайнятість як форму нетипової зайнятості. 5. Проаналізуйте позикову працю як форму нетипової зайнятості. 6. Які нормативи працевлаштування осіб з інвалідністю та інших окремих категорій громадян встановлено для підприємств з кількістю працівників більше восьми? Якщо підприємство приймає 8-ого працівника? Які правові наслідки будуть виникати при цьому? 7. При проходженні практики на підприємстві учнями ПТНЗ укладається трьохсторонній договір між ПТНЗ, учнем та підприємством про надання освітніх послуг, а також договір про надання робочих місць. Чи є ці відносини трудовими?
6.	**Тема Трудовий договір** **Перелік питань (завдань) для обговорення:** 1. Охарактеризуйте поняття «праця», «робота», «трудова діяльність», «зайнятість» з правової точки зору. 2. Проаналізуйте та вкажіть на відмінність понять «зміст трудового договору» та «зміст трудових відносин». 3. Охарактеризуйте поняття: «умови трудового договору» і «суттєві умови трудового договору». В чому їх відмінність? 4. В чому полягає відмінність строкових трудових договорів укладених на визначений строк, встановлений за погодженням сторін від трудових договорів укладених на час виконання певної роботи? В чому полягає сутність строкових трудових договорів? 5. Здійсніть аналіз ст. 24 КЗпП України та охарактеризуйте норми, які стосуються порядку і процедури укладення трудового договору. 6. Проаналізуйте зміст та вкажіть на відмінність понять: «посадова особа», «керівна особа», «службова особа» з позицій трудового законодавства. 7. Охарактеризуйте відмінність сумісництва від суміщення професій (посад). 8. Чи поширюється на державних службовців трудове законодавство? Аргументуйте свою відповідь на прикладах судової практики (про звільнення та поновлення на роботі державних службовців). 9. Чи вважається праця за сумісництвом у 5-ти та більше роботодавців порушенням? Які можливі наслідки в такому випадку? Якого роботодавця перевірятимуть у разі позапланової перевірки, спричиненої наданням інформації ПФУ до Держпраці? 10. Чи має роботодавець право відмовити працівникові в прийнятті на роботу за сумісництвом у зв'язку з відсутністю в нього інформації про наявність у працівника основного місця роботи? 11. Чи потрібно затверджувати штатний розпис щомісячно? На що впливає цей документ, якщо виявлені помилки в його заповненні за минулі місяці? 12. Що означає в КЗпП норма про укладення трудового договору у письмовій формі при організованому наборі працівників? Якщо на підприємстві масове переведення працівників на інше підприємство, чи є це організованим набором і чи потрібно обов'язково укладати письмові трудові договори? 13. Охарактеризуйте відмінність переведення від переміщення. Який порядок переведення на іншу роботу працівника? 14. Чи є переміщення зміною умов трудового договору, істотних умов праці? 15. Які юридичні факти ведуть до зміни умов трудового договору? 16. Що слід розуміти під зміною істотних умов праці? В чому полягає відмінність дефініцій: «істотні умови праці» та «істотні умови трудового

	договору»? 17. Чи вважається запровадження, заміна і перегляд норм праці (ст.86 КЗпП України) зміною істотних умов праці? 18. Чи завжди зміна істотних умов праці веде до переведення на іншу роботу? Наведіть приклади і аргументуйте свою відповідь. 19. Що слід розуміти під зміною в організації виробництва і праці? Як зміни в організації виробництва і праці впливають на запровадження істотних умов праці? Наведіть приклади і аргументуйте свою відповідь. 20. Охарактеризуйте з правової точки зору поняття: «припинення трудових відносин», «розірвання трудового договору», «звільнення працівника», «вивільнення працівників». 21. Розмежуйте підстави припинення трудового договору за угодою сторін від звільнення з ініціативи працівника. 22. В чому полягає відмінність підстав припинення трудових відносин від процедури звільнення? 23. Знайдіть оціночні поняття та розкрийте їх вплив на вирішення трудових спорів при звільненні працівників за ст. ст.40, 41КЗпП України.
7.	**Тема Робочий час і час відпочинку** **Перелік питань (завдань) для обговорення:** 1. Охарактеризуйте способи правового регулювання робочого часу. 2. Розкрийте сутність ненормованого робочого часу. 3. В чому полягає відмінність скороченого робочого часу від неповного робочого часу? 4. Відпустки, які встановлюються роботодавцем на локальному рівні. 5. Відмінність відпусток від інших видів часу відпочинку. 6. Порядок надання щорічних відпусток. 7. Відмінність творчих відпусток від відпусток у зв’язку з навчанням. 8. Підстави і порядок надання соціальних відпусток. 9. Відпустки без збереження заробітної плати: право на відпустку і обов’язок надати відпустку. 10. Регулювання відпусток в конвенціях МОП та нормативних актах країн Європи. 11. Чи має право жінка, яка має двох дітей віком до 15 років, на додаткову соціальну відпустку на дітей, тривалістю 10 днів? 12. Який порядок надання додаткової відпустки у зв'язку із навчанням? 13. Який порядок надання щорічної відпустки новоприйнятому працівнику? 14. Чи можливе перенесення додаткової соціальної відпустки на дитину? 15. Працівник має право на три щорічні основні відпустки. Який порядок їх надання? Чи можливо надати згідно з заявою працівника усі три види відпусток підряд? 16. Чи може працівник протягом року перебувати у відпустці без збереження заробітної плати декілька разів, якщо сумарно тривалість відпустки не перевищує 15 календарних днів? 17. Як складається графік щорічних відпусток? Чи потрібно під час складання графіка відпусток враховувати сумісників?
8.	**Тема Оплата праці** **Перелік питань (завдань) для обговорення:** 1. Проведіть аналіз норм КЗпП України і Закону «про оплату праці» та охарактеризуйте поняття: «оплата праці» і «заробітна плата». Аргументуйте свою відповідь. 2. Вкажіть в чому проявляється співвідношення державного і договірного способів правового регулювання оплати праці?

	3. Охарактеризуйте диференціацію заробітної плати з огляду на види, чинники та сучасний стан в Україні. 4. Почасова і відрядна системи оплати праці. 5. Правова природа доплат і надбавок. Їх види. 6. Премії. Види. Критерії застосування. 7. Який порядок нарахування та стягнення компенсації працівникам втрати частини заробітної плати у зв'язку з порушенням строків її виплати? 8. Як впливає заробітна плата на зайнятість населення? 9. Межа малозабезпеченості та мінімальна заробітна плата. 10. Проблеми правового регулювання оплати праці з відхиленням від нормальних умов праці. 8. Чи може неприбуткова організація виплачувати премію своїм працівникам? Аргументуйте свою відповідь. 9. Чи потрібно видавати наказ на кожного працівника про збільшення окладів у штатному розписі? Чи необхідно знайомити під підпис працівників з такими змінами?
9.	**Тема Дисципліна праці** **Перелік питань (завдань) для обговорення:** 1. Розкрийте внутрішній трудовий розпорядок» як категорію трудового права. 2. Вкажіть на критерії розмежування адміністративної та дисциплінарної відповідальності. 3. Розкрийте сутність понять: дисциплінарна відповідальність та дисциплінарне провадження. 4. Вкажіть на критерії розмежування загальної і дисциплінарної відповідальності. Наведіть приклади. 5. Охарактеризуйте спеціальну дисциплінарну відповідальність окремих суб'єктів трудових правовідносин. 6. Дайте загальну характеристику дисциплінарної відповідальності і дисциплінарного проступку у трудовому праві.
10.	**Тема Матеріальна відповідальність сторін трудового правовідношення**. **Перелік питань (завдань) для обговорення:** 1. Проаналізуйте та розкрийте підставу і умови матеріальної відповідальності за трудовим правом. 2. Розкрийте підстави звільнення працівників від матеріальної відповідальності. 3. Розкрийте договір про повну матеріальну відповідальність як юридичну підставу матеріальної відповідальності працівників. 4. Охарактеризуйте юридичні гарантії при притягненні працівників до матеріальної відповідальності. 5. Здійсніть аналіз відшкодування шкоди працівникові за нормами міжнародних угод України.
11.	**Тема: Охорона праці** **Перелік питань (завдань) для обговорення:** 1. Розкрийте правове поняття «охорона праці» та її зміст за трудовим законодавством. 2. Медичні огляди працівників: порядок і критерії застосування. 3. Критерії визначення моральної шкоди у зв'язку з трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я. 4. Дайте поняття нещасного випадку виробничого характеру, вкажіть на істотні ознаки та відмінності від суміжних понять. 5. Охарактеризуйте відмінність наглядових і контрольних функцій за

	охороною праці. 6. Здійсніть аналіз і охарактеризуйте охорону праці працівників за законодавством Європейського Союзу.
12.	**Тема Трудові спори** **Перелік питань (завдань) для обговорення:** 1. Розкрийте роль принципу верховенства права при захисті трудових прав працівників і роботодавців. 2. Чи потребують судового захисту трудові спори до виникнення трудових правовідносин? Аргументуйте свою відповідь. 3. Дайте поняття трудових спорів, конфліктів, розкрийте їх позовний і непозовний характер. 4. Розкрийте з правової точки зору зміст понять: «засіб захисту трудових прав», «спосіб захисту трудових прав», «форма захисту трудових прав». 5. Охарактеризуйте строки позовної давності при вирішенні індивідуальних трудових спорів. 6. Сфера юрисдикції суду в трудових відносинах. 7. Чи є необхідність створення спеціалізованих трудових судів в Україні? Аргументуйте свою відповідь. 8. Розгляд судами спорів, викликаних реорганізацією підприємства. 9. Здійсніть аналіз захисту прав працівників при неплатоспроможності роботодавця за національним і європейським трудовим правом. 10. Розкрийте роль Національної служби посередництва і примирення у попередженні страйків. 11. Страйк і локаут.

Завдання для самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.1.	Підготуйте доповідь на тему: Трансформація методу трудового права в сучасних соціально-економічних умовах. *Вид роботи: написання есе*	6
1.2.	Підготовте дискусію за темою: Посилення диспозитивності в трудовому праві – як негативний процес чи закономірний спосіб збереження самостійності галузі трудового права в нових умовах господарювання, *Вид роботи: написання есе*	6
1.3.	Проаналізуйте на прикладах змін до КЗпП України за останні три роки тенденцію розширення договірних начал у трудовому праві і зробіть оцінку ризиків для працівників, які виникають у зв'язку з цим. *Вид роботи: написання есе*	4
1.4.	Підготуйте доповідь на тему:Режими в трудовому праві. *Вид роботи: написання есе*	6
1.5.	Розкрийте поняття інтересу в трудовому праві. Який механізм реалізації інтересу сторін трудових відносин. *Вид роботи: написання есе*	2
1.6.	Розкрийте значення диференціації правового регулювання у розширенні сфери дії трудового права. Наведіть приклади. *Вид роботи: написання есе*	6
1.7.	Порівняйте правовий статус сторін трудових відносин. *Вид роботи: написання есе*	6
1.8.	Розкрийте природу трудових відносин в умовах цифровізації.	6

	Вид роботи: написання есе	
1.9.	Підготуйте доповідь на тему: Рішення Конституційного Суду України та його вплив на застосування норм трудового права. *Вид роботи: написання есе*	6
2.1.	Розкрийте, як впливає нетипова зайнятість населення на правовий механізм реалізації зайнятості населення. *Вид роботи: написання есе*	4
2.2.	Дайте правовий аналіз змісту понять: «засіб захисту трудових прав», «спосіб захисту трудових прав», «форма захисту трудових прав». *Вид роботи: написання есе*	4
2.3.	Чи поширюється на державних службовців трудове законодавство? Аргументуйте свою відповідь на прикладах судової практики (про звільнення та поновлення на роботі державних службовців). *Вид роботи: написання есе*	4
2.4.	Розкрийте правову природу доплат і надбавок. Критерії застосування. *Вид роботи: написання есе*	8
2.5.	Порівняйте механізм реалізації права на працю на державному рівні та механізм реалізації права на працю на договірному рівні. *Вид роботи: написання есе*	6
2.6.	Сумісництво і суміщення:порівняльна характеристика. *Вид роботи: написання есе*	6
2.7.	Підготуйте есе на тему: Правовий статус фізичної особи – роботодавця. *Вид роботи: написання есе*	6
2.8	Підстави звільнення працівника. Порядок (процедура) звільнення працівника. Вкажіть на відмінності. Наведіть приклади. *Вид роботи: написання есе*	4
2.9.	Дайте порівняльно-правову характеристику захисної та представницької функції профспілок. *Вид роботи: написання есе*	4
2.10.	Порядок і процедура звільнення з ініціативи роботодавця. Вкажіть на відмінності. Наведіть приклади. *Вид роботи: написання есе*	4
2.11	Проаналізуйте правову природу заробітної плати. *Вид роботи: написання есе*	5
2.12	Розкрийте з правової точки зору зміст понять: «засіб захисту трудових прав», «спосіб захисту трудових прав». *Вид роботи: написання есе*	6
2.13	Розкрийте відмінність компенсаційних і гарантійних виплат. Наведіть приклади. *Вид роботи: написання есе*	6
2.14	Проаналізуйте правову природу відповідальності в трудовому праві. *Вид роботи: написання есе*	6
2.15	Розкрийте методи забезпечення дисципліни праці та наведіть конкретні приклади. *Вид роботи: написання есе*	6
2.16	Вкажіть на контрольні і наглядові функції за трудовим	6

	законодавством. *Вид роботи: написання есе*	
2.17.	Розкрийте правовий статус органів щодо вирішення колективних трудових спорів. *Вид роботи: написання есе*	5
РАЗОМ		76

Критерії оцінювання завдань для самостійної роботи студентів

Підготовка творчих завдань (есе):

Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену робочою програмою навчальної дисципліни. Головна мета есе – це самостійне розкриття здобувачом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання.

2 бали – отримують здобувачі, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми, опрацювали всю необхідну обов'язкову літературу, засвоїли її основні теоретичні положення, вміють їх пояснити і розтлумачити.

1 бал отримують здобувачі, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку, опрацювали не всю необхідну літературу, не завжди розуміють її вихідні теоретичні положення, поверхово їх пояснюють.

Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують здобувачі, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

1 бал отримують здобувачі, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Методи навчання

1) методи формування практичних умінь та навичок (розв'язування задач, розробка та захист презентацій, аналіз нормативних документів тощо;
2) методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії, заохочення і стимулювання навчальної діяльності;
3) методи контролю і самоконтролю у навчанні: опитування, тестування, самоконтроль;
4) методи словесні : бесіда та дискусія **-** діалог викладача зі студентами для обговорення ключових питань;
5) методи інтерактивного та активного навчання: **а**наліз конкретних ситуацій **-** детальне обговорення проблемних випадків, робота в парах.
6) метод інтерактивного (комунікативного) навчання – засвоєння знань шляхом організації взаємодії між здобувачами та їх стосунками. Навчання розглядається як процес соціальний, колективний. Основний прийом в інтерактивному навчанні – колективні дискусії, діалоги під час вирішення задач.

Система контролю та оцінювання

Види, методи контролю: усна відповідь, письмова робота, тестування, розв'язання задач**,** презентації результатів виконаних завдань та досліджень**,** реферативні доповіді, есе.

Процедура поточного контролю з навчальної дисципліни «Трудове право» може складатися з декількох етапів:

1) контроль засвоєння теоретичного матеріалу за кожною темою курсу шляхом індивідуального та фронтального усного опитування, письмових самостійних робіт (есе, ,

тестові завдання тощо); виконання практичних (індивідуальних та групових) завдань; розв'язання задач-казусів.

2) співбесіди з виконання будь-яких завдань по кожній темі навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання поточного контролю знань студентів у межах ОП «Право» з навчальної обов'язкової дисципліни «Трудове право»

Кількість заходів та форми проведення поточного контролю, а також критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за кожною формою контролю визначається викладачем кафедри самостійно у відповідності до принципів академічної свободи.

Усний виступ та виконання письмового завдання під час практичного заняття	Критерії оцінювання
5 балів	Здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття; в повному обсязі володіє здатністю застосовувати знання завдань, принципів, доктрини корпоративного права та його правових інститутів; вільно самостійно та аргументовано викладає особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань; демонструє здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності; логічно визначає належні та прийнятні для юридичного аналізу факти, провівши збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, доступних інформаційних технологій і баз даних; володіє здатністю до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації; логічно, критично і системно аналізує документи, розуміє їх правовий характер і значення. Правильно вирішив усі практичні завдання
4 бали	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття; достатньо повно володіє здатністю застосовувати знання завдань, принципів, доктрини корпоративного права та його правових інститутів; викладає особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права під час усних виступів та письмових відповідей; в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; логічно визначає належні та прийнятні для юридичного аналізу факти, провівши збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, доступних інформаційних технологій і баз даних; володіє здатністю до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації; логічно, критично і системно аналізує документи, розуміє їх правовий характер і значення. Але при викладанні

	деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість практичних завдань
3 бали	Здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми; в цілому володіє здатністю застосовувати знання завдань, принципів, доктрини корпоративного права та його правових інститутів; фрагментарно викладає особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права; намагається викладати основний зміст навчального матеріалу під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, доступних інформаційних технологій і баз даних, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища. Правильно вирішив половину практичних завдань
2 бали	Здобувач не в повному обсязі опанував навчальний матеріал теми; не в повному обсязі володіє здатністю застосовувати знання завдань, принципів, доктрини корпоративного права та його правових інститутів; не знає наукових фактів, визначень; фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права під час усних виступів та письмових відповідей; недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності; майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані. Правильно вирішив меншість практичних завдань
1 бал	Здобувач частково володіє здатністю застосовувати знання завдань, принципів, доктрини корпоративного права та його правових інститутів; не в змозі викласти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права, зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі практичні завдання
0 балів	Здобувач не володіє здатністю застосовувати знання завдань, принципів, доктрини корпоративного права та його правових інститутів; викласти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права; не спроможний викласти навчальний матеріал з дисципліни; відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані; не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного практичного завдання

Критерії оцінювання поточного контролю знань студентів
у межах ОП «Право» з навчальної обов'язкової дисципліни
«Трудове право»
Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за**

		розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Примітка

Іспит проводиться в комбінованій формі. Комбінована діагностика знань, умінь та навичок здобувачів з кожного компонента освітньої програми здійснюється на основі результатів проведення поточного і підсумкового контролю знань (іспиту). Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння здобувачем програмного матеріалу освітнього компонента, логіки та взаємозв'язків між окремими його розділами, здатності до творчого використання набутих знань; уміння сформувати своє ставлення до певної проблеми, що випливає зі змісту освітнього компонента тощо.

Комулятивний метод оцінювання передбачає, що 50 % (50 балів) підсумкової оцінки з навчальної дисципліни здобувач/здобувачка набирає шляхом додавання балів, одержаних ним за два модулі. Решту 50 % (50 балів) підсумкової оцінки з навчальної дисципліни здобувач/здобувачка набирає під час складання комбінованого іспиту.

Комбінований іспит складається з двох частин: 1) усна відповідь на питання теоретичного характеру (екзаменаційні білети) (25 балів); 2) розв’язання тестових завдань (25 балів).

Критерії підсумкового оцінювання

Максимальна кількість балів Залік 50 балів	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Критерії оцінювання знань здобувачів**
Відмінно 45-50	**A** (90-100)	Здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, аргументовано його викладає під час усної та письмової відповідей. Наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу. Здатний розв’язувати ускладнені кейси (казуси), завдання та вміє використовувати при цьому належним чином нормативну базу, судову практику (вітчизняну та європейську). Володіє відповідною науково-правовою термінологією. Правильно вирішує 90 або більше відсотків тестових завдань. Показав високий рівень розвитку навичок самостійного мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики.
Добре 39-44	**B** (80-89)	Здобувач достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних та письмових відповідей. Здатний розв’язувати кейси

		(казуси), завдання із посиланням на положення нормативно-правових актів та судову практику. На достатньому рівні володіє відповідною науково-правовою термінологією. Проте, під час усної відповіді, вирішення практичних завдань, казусів інколи не вистачає аргументації, послідовності у викладі матеріалу. Допускається окремих несуттєвих неточностей та незначних помилок. Правильно вирішує 80-89 відсотків тестових завдань. Показав достатній рівень розвитку навичок самостійного мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики.
Добре **33-38**	**C** (70-79)	Здобувач демонструє загалом добрі знання навчального матеріалу. Під час усних та письмових відповідей робить помітні помилки, неточності. Не вміє робити певні узагальнення та висновки. Може самостійно розв'язувати стандартні, типові кейси (казуси), завдання, що не потребують детального аналізу нормативно-правових актів та судової практики. Частково володіє відповідною науково-правовою термінологією. Правильно вирішує 70-79 відсотків тестових завдань. Показав базовий рівень розвитку навичок самостійного мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики.
Задовільно **27-32**	**D** (60-69)	Здобувач демонструє посередні знання навчального матеріалу, викладає його основний зміст, але без глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування, аргументації та використання усіх необхідних нормативно-правових актів та основної літератури. Під час усних і письмових відповідей допускається суттєвих неточностей та помилок, внаслідок чого відповідь є неповною. В мінімальному обсязі опрацьовує рекомендовану літературу. Може самостійно розв'язувати кейси (казуси), завдання низького рівня складності. Володіє лише базовою науково-правовою термінологією. Правильно вирішує 60-69 відсотків тестових завдань. Показав посередній рівень розвитку навичок самостійного мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики.
Задовільно **21-26**	**E** (50-59)	Здобувач демонструє мінімальний рівень знань навчального матеріалу. Під час усних та письмових відповідей узагальнення та висновки відсутні, не орієнтується в базових для навчального курсу нормативно-правових актах. Може самостійно розв'язати найпростіші, типові казуси (кейси), завдання за зразком. В мінімальному обсязі опрацьовує основну літературу. Володіє лише базовою науково-правовою термінологією. Правильно вирішує 50-59 відсотків тестових завдань. Показав досить низький рівень розвитку навичок самостійного

		мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики.
Незадовільно 16-20	**Fx** (35-49)	Здобувач не засвоїв навчальний матеріал курсу, дає неправильні відповіді на більшість поставлених теоретичних, практичних запитань. Під час усної та письмової відповідей демонструє елементарну, фрагментарну обізнаність з правових питань. У відповіді цілком відсутня самостійність, лише за допомогою викладача може сформулювати основні положення курсу. Володіє лише незначною частиною базової науково-правової термінології. Не може самостійно розв'язати найпростіші, типові казуси (кейси), завдання. Правильно вирішує 35-49 відсотків тестових завдань. Рівень розвитку навичок самостійного мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики – примітивний.
Незадовільно 0-15	**F** (1-34)	Здобувач не засвоїв навчальний матеріал з курсу, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні запитання та пасивно поводить себе на практичних заняттях. Володіє лише окремими основними правовими термінами. Не вміє розв'язувати найпростіші типові казуси (кейси), завдання. Правильно вирішує лише 1-34 відсотків тестових завдань. Не проявляє навичок самостійного мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики.

Критерії оцінювання усної відповіді
на питання теоретичного характеру

Максимальна кількість балів 25 балів	**Критерії оцінювання знань студентів під час усної відповіді**
Відмінно 23-25	Під час усної відповіді здобувач/здобувачка виявив/ла всебічне, систематичне і глибоке знання навчального матеріалу, самостійно, вільно, вичерпно, логічно та аргументовано його викладає, використовуючи при цьому відповідну термінологію, приклади, нормативну базу. Здобувач/здобувачка правильно відповідає на всі поставлені основні запитання та додаткові, що мають на меті з'ясувати ступінь розуміння здобувачом матеріалу, що ним викладається. При цьому здобувач/здобувачка може допустити 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу.
Добре 20-22	Під час усної відповіді здобувач/здобувачка правильно відповідає на всі поставлені основні запитання, з використанням відповідної термінології. нормативної бази та частково прикладів. Проте при правильному і в цілому зв'язному, логічному, послідовному викладі матеріалу, здобувач допускає у відповіді неточності (неповнота аргументації, недоліки у послідовності викладу матеріалу, незначні помилки, залишилась нерозкритою частина білета за умови, що принципові моменти запитань були розкриті правильно тощо), але володіє необхідними знаннями для їх

	самостійного усунення, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача. Надає недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача, що мають на меті з'ясувати ступінь розуміння здобувачом матеріалу, що ним викладається. Загалом здобувач/здобувачка може допустити 2-3 незначні помилки з фактичного матеріалу.
Добре 17-19	Під час усної відповіді здобувач/здобувачка правильно відповідає на два із трьох поставлених основних запитань, при цьому відповідь неповна, непослідовна, нечітка, з частковим використанням відповідної основної термінології. нормативної бази. Здобувач/здобувачка надає неправильні або примітивні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння здобувачом матеріалу, що ним викладається.
Задовільно 14-16	Під час усної відповіді здобувач/здобувачка правильно відповідає на два і менше поставлених основних запитань, виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її. Загалом здобувач/здобувачка демонструє посередні знання навчального матеріалу, викладає засвоєний програмний матеріал фрагментарно, поверхнево (без достатньої аргументації та обґрунтування). Здобувач/здобувачка надає неправильні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння здобувачом матеріалу, що ним викладається.
Задовільно 11-13	Під час усної відповіді здобувач/здобувачка правильно відповідає на одне з поставлених основних запитань. При цьому відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; здобувач/здобувачка виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви. Загалом здобувач/здобувачка демонструє мінімальний рівень знань навчального матеріалу, володіючи лише базовою науково-правовою термінологією, без виявлення здатностей до самостійного узагальнення та підведення підсумків, не орієнтується в базових для навчального курсу нормативно-правових актах. Здобувач/здобувачка надає неправильні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння здобувачом матеріалу, що ним викладається.
Незадовільно 8-10	Під час усної відповіді здобувач/здобувачка правильно відповідає лише на одне із поставлених основних запитань, при цьому його/її відповідь фрагментарна, нечітка та неповна. Здобувач/здобувачка припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє їх навіть при вказівці на них викладача. Здобувач/здобувачка демонструє незасвоєння навчального матеріалу курсу, володіє лише незначною частиною базової науково-правової термінології, демонструє елементарну, фрагментарну обізнаність з правових питань без спроможності самостійно, без допомоги екзаменатора сформулювати основні положення курсу.
Незадовільно 0-7	Під час усної відповіді здобувач/здобувачка неправильно відповідає на всі поставлені основні та додаткові запитання; демонструє відсутність основоположних знань з навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання
виконання тестових завдань

Максимальна кількість балів 25 балів	**Критерії оцінювання знань здобувачів**
Відмінно 23-25	Здобувачом (здобувачкою) правильно вирішено 90 або більше відсотків тестових завдань.
Добре 20-22	Здобувачом (здобувачкою) правильно вирішено 80-89 відсотків тестових завдань.
Добре 17-19	Здобувачом (здобувачкою) правильно вирішено 70-79 відсотків тестових завдань.
Задовільно 14-16	Здобувачом (здобувачкою) правильно вирішено 60-69 відсотків тестових завдань.
Задовільно 11-13	Здобувачом (здобувачкою) правильно вирішено 50-59 відсотків тестових завдань.
Незадовільно 8-10	Здобувачом (здобувачкою) правильно вирішено 35-49 відсотків тестових завдань.
Незадовільно 0-7	Здобувачом (здобувачкою) правильно вирішено лише 1-34 відсотків тестових завдань.

Примітка: Виконання тестових завдань здійснюється в системі Moodle ЧНУ (одна спроба). Результати тестування відображаються у відсотках (від 0 до 100 %).

Загальна оцінка за комбінований іспит

Загальна оцінка за усну відповідь на питання теоретичного характеру та виконання тестових завдань підраховується як сумарна кількість балів, отриманих з кожної складової. Загальна оцінка як результат складання іспиту визначається за шкалою ECTS і переводиться у національну шкалу оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів (див плани практичних занять)

1. В чому полягає соціальне призначення трудового права як самостійної галузі права.
2. Визначте коло суспільних відносин, що складають предмет трудового права.
3. Розкрийте сутність методу трудового права.
4. Охарактеризуйте кожну із ознак методу правового регулювання трудових відносин, що відображають його специфічні особливості.
5. Охарактеризуйте способи правового регулювання трудових відносин та покажіть їх взаємозв’язок і співвідношення між собою.
6. Охарактеризуйте місце трудового права в системі права.
7. Охарактеризуйте природу функцій трудового права.
8. Розкрийте соціальну та виробничу функції трудового права та покажіть їх взаємообумовленість.
9. Визначте принципи, що виражають політику держави в галузі правового регулювання ринку праці й ефективної зайнятості; принципи, що визначають застосування умов праці; принципи, що визначають охорону трудових прав працівників.

10. Яким чином забезпечується участь принципів трудового права у правовому регулюванні трудових відносин? У чому полягає значення принципів трудового права ?
11. Охарактеризуйте прояви дискримінації в реалізації права на працю.
12. Розкрийте поняття примусової праці за законодавством України.
13. Охарактеризуйте принцип «свобода праці» в трудовому законодавстві України та його вплив на забезпечення реалізації права на працю.
14. Розкрийте зміст наступних галузевих принципів: а) принцип «свобода праці» та заборона примусової праці; б) принцип рівності прав і можливостей при реалізацією людиною своєї здатності до праці та заборона дискримінації. в) принцип забезпечення реалізації права на працю та захисту від безробіття; г) принцип соціального партнерства; д) принцип забезпечення права працівників на захист державою.
15. Як відтворено зміст права на працю в Конституції України та в нині діючому КЗпП України. Зробіть порівняльно-правовий аналіз.
16. Проаналізуйте поняття «джерело» і «форма» трудового права.
17. Розкрийте поняття: «уніфікація норм трудового права», «диференціація норм трудового права», «загальне законодавство про працю», «спеціальне законодавство про працю». Вкажіть критерії диференціації норм трудового права.
18. Проаналізуйте джерела трудового права на соціально-партнерському рівні. В чому проявляється їхня сутність як джерела трудового права?
19. В чому проявляється співвідношення соціально-партнерських угод як джерел трудового права?
20. Розкрийте природу локальних нормативно-правових актів у сфері трудового права.
21. Покажіть значення рішень Конституційного Суду України та їх вплив на застосування норм трудового права.
22. Дайте характеристику понять: «суб'єкти трудового права» та «суб'єкти трудових правовідносин» з урахуванням їх особливостей.
23. Розкрийте сутність поняття «працівник», «робітник», «службовець».
24. Розкрийте критерії трудової правосуб'єктності працівника.
25. Проаналізуйте правові підходи до визначення категорії «роботодавець».
26. Розкрийте повноваження організацій роботодавців та їх об'єднань у соціально-трудовій сфері.
27. Проаналізуйте та розкрийте захисну та представницьку функції профспілок. Як співвідносяться між собою представницька і захисна функції профспілок?
28. Розкрийте сутність соціального партнерства.
29. Охарактеризуйте значення колективного договору як акту соціального партнерства.
30. Зробіть аналіз змісту колективного договору на прикладі діючого колективного договору підприємства чи установи. У чому полягає значення нормативних умов колективного договору? В чому полягає відмінність нормативних угод від зобов'язальних.
31. Доведіть доцільність включення у зміст колективного договору підприємства, установи інформаційних умов.
32. Розкрийте поняття угод та охарактеризуйте їх сторони залежно від рівня їх укладення.
33. Охарактеризуйте співвідношення колективного договору укладеного на локальному (виробничому) рівні з угодами укладеними на національному, галузевому (міжгалузевому), територіальному рівнях.
34. Доведіть, що безробіття є негативним явищем розвитку соціально-економічної формації України.
35. Розкрийте сутність права на зайнятість як віддзеркалення соціальної політики у подоланні безробіття.

36. Розкрийте сутність соціального діалогу як форми взаємодії суб'єктів із забезпечення та сприяння зайнятості населення.
37. Проаналізуйте неповну зайнятість як форму нетипової зайнятості.
38. Проаналізуйте позикову працю як форму нетипової зайнятості.
39. Охарактеризуйте поняття «праця», «робота», «трудова діяльність», «зайнятість» з правової точки зору.
40. Проаналізуйте та вкажіть на відмінність понять «зміст трудового договору» та «зміст трудових відносин».
41. Охарактеризуйте поняття: «умови трудового договору» і «суттєві умови трудового договору». В чому їх відмінність?
42. В чому полягає відмінність строкових трудових договорів укладених на визначений строк, встановлений за погодженням сторін від трудових договорів укладених на час виконання певної роботи? В чому полягає сутність строкових трудових договорів?
43. Здійсніть аналіз ст. 24 КЗпП України та охарактеризуйте норми, які стосуються порядку і процедури укладення трудового договору.
44. Проаналізуйте зміст та вкажіть на відмінність понять: «посадова особа», «керівна особа», «службова особа» з позицій трудового законодавства.
45. Охарактеризуйте відмінність сумісництва від суміщення професій (посад).
46. Чи поширюється на державних службовців трудове законодавство? Аргументуйте свою відповідь на прикладах судової практики (про звільнення та поновлення на роботі державних службовців).
47. Чи вважається праця за сумісництвом у 5-ти та більше роботодавців порушенням? Які можливі наслідки в такому випадку? Якого роботодавця перевірятимуть у разі позапланової перевірки, спричиненої наданням інформації ПФУ до Держпраці?
48. Чи має роботодавець право відмовити працівникові в прийнятті на роботу за сумісництвом у зв'язку з відсутністю в нього інформації про наявність у працівника основного місця роботи?
49. Охарактеризуйте відмінність переведення від переміщення. Який порядок переведення на іншу роботу працівника?
50. Чи є переміщення зміною умов трудового договору, істотних умов праці?
51. Які юридичні факти ведуть до зміни умов трудового договору?
52. Що слід розуміти під зміною істотних умов праці? В чому полягає відмінність дефініцій: «істотні умови праці» та «істотні умови трудового договору»?
53. Чи вважається запровадження, заміна і перегляд норм праці (ст.86 КЗпП України) зміною істотних умов праці?
54. Чи завжди зміна істотних умов праці веде до переведення на іншу роботу? Наведіть приклади і аргументуйте свою відповідь.
55. Що слід розуміти під зміною в організації виробництва і праці? Як зміни в організації виробництва і праці впливають на запровадження істотних умов праці? Наведіть приклади і аргументуйте свою відповідь.
56. Охарактеризуйте з правової точки зору поняття: «припинення трудових відносин», «розірвання трудового договору», «звільнення працівника», «вивільнення працівників».
57. Розмежуйте підстави припинення трудового договору за угодою сторін від звільнення з ініціативи працівника.
58. В чому полягає відмінність підстав припинення трудових відносин від процедури звільнення?
59. Знайдіть оціночні поняття та розкрийте їх вплив на вирішення трудових спорів при звільненні працівників за ст. ст.40, 41КЗпП України.
60. Охарактеризуйте способи правового регулювання робочого часу.
61. Розкрийте сутність ненормованого робочого часу.

62. В чому полягає відмінність скороченого робочого часу від неповного робочого часу?
63. Відпустки, які встановлюються роботодавцем на локальному рівні.
64. Відмінність відпусток від інших видів часу відпочинку.
65. Порядок надання щорічних відпусток.
66. Відмінність творчих відпусток від відпусток у зв'язку з навчанням.
67. Підстави і порядок надання соціальних відпусток.
68. Відпустки без збереження заробітної плати: право на відпустку і обов'язок надати відпустку.
69. Регулювання відпусток в конвенціях МОП та нормативних актах країн Європи.
70. Проведіть аналіз норм КЗпП України і Закону «про оплату праці» та охарактеризуйте поняття: «оплата праці» і «заробітна плата». Аргументуйте свою відповідь.
71. Вкажіть в чому проявляється співвідношення державного і договірного способів правового регулювання оплати праці?
72. Охарактеризуйте диференціацію заробітної плати з огляду на види, чинники та сучасний стан в Україні.
73. Почасова і відрядна системи оплати праці.
74. Правова природа доплат і надбавок. Їх види.
75. Премії. Види. Критерії застосування.
76. Який порядок нарахування та стягнення компенсації працівникам втрати частини заробітної плати у зв'язку з порушенням строків її виплати?
77. Як впливає заробітна плата на зайнятість населення?
78. Межа малозабезпеченості та мінімальна заробітна плата.
79. Проблеми правового регулювання оплати праці з відхиленням від нормальних умов праці
80. Розкрийте внутрішній трудовий розпорядок» як категорію трудового права.
81. Вкажіть на критерії розмежування адміністративної та дисциплінарної відповідальності.
82. Розкрийте сутність понять: дисциплінарна відповідальність та дисциплінарне провадження.
83. Вкажіть на критерії розмежування загальної і дисциплінарної відповідальності. Наведіть приклади.
84. Охарактеризуйте спеціальну дисциплінарну відповідальність окремих суб'єктів трудових правовідносин.
85. Дайте загальну характеристику дисциплінарної відповідальності і дисциплінарного проступку у трудовому праві.
86. Проаналізуйте та розкрийте підставу і умови матеріальної відповідальності за трудовим правом.
87. Розкрийте підстави звільнення працівників від матеріальної відповідальності.
88. Розкрийте договір про повну матеріальну відповідальність як юридичну підставу матеріальної відповідальності працівників.
89. Охарактеризуйте юридичні гарантії при притягненні працівників до матеріальної відповідальності.
90. Здійсніть аналіз відшкодування шкоди працівникові за нормами міжнародних угод України.
91. Розкрийте правове поняття «охорона праці» та її зміст за трудовим законодавством.
92. Медичні огляди працівників: порядок і критерії застосування.
93. Критерії визначення моральної шкоди у зв'язку з трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.
94. Дайте поняття нещасного випадку виробничого характеру, вкажіть на істотні ознаки та відмінності від суміжних понять.
95. Охарактеризуйте відмінність наглядових і контрольних функцій за охороною праці.

96. Здійсніть аналіз і охарактеризуйте охорону праці працівників за законодавством Європейського Союзу.
97. Розкрийте роль принципу верховенства права при захисті трудових прав працівників і роботодавців.
98. Чи потребують судового захисту трудові спори до виникнення трудових правовідносин? Аргументуйте свою відповідь.
99. Дайте поняття трудових спорів, конфліктів, розкрийте їх позовний і непозовний характер.
100. Розкрийте з правової точки зору зміст понять: «засіб захисту трудових прав», «спосіб захисту трудових прав», «форма захисту трудових прав».
101. Охарактеризуйте строки позовної давності при вирішенні індивідуальних трудових спорів.
102. Сфера юрисдикції суду в трудових відносинах.
103. Чи є необхідність створення спеціалізованих трудових судів в Україні? Аргументуйте свою відповідь.
104. Розгляд судами спорів, викликаних реорганізацією підприємства.
105. Здійсніть аналіз захисту прав працівників при неплатоспроможності роботодавця за національним і європейським трудовим правом.
106. Розкрийте роль Національної служби посередництва і примирення у попередженні страйків.
107. Страйк і локаут.

Зарахування результатів неформальної освіти

Якщо здобувач освіти отримав знання окрім формальної освіти у неформальній/інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно положення про «Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» та рішення кафедри (на основі аргументування викладача, що тематика семінарів, вебінарів, воркшопів, тренінгів, у яких взяв участь здобувач підтверджується сертифікатом, програмою, а також відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю тощо).

За підсумками оцінювання визнавати результати неформального навчання що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають навчальній дисципліні «Трудове право» в цілому, окремому її розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені робочою програмою (силабусом) цієї дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
НОРМАТИВНІ ДЖЕРЕЛА

Міжнародні правові акти:

1. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (ратифікований19.10.1973р). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
2. Загальна декларація прав людини : прийнята Резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. URL: :https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
3. Про сприяння колективним переговорам: Конвенція МОП № 154, 1981р. (ратифікована 16 травня 1994 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_006
4. Про безробіття: Конвенція МОП № 2, 1919 р. (ратифікована 16 травня 1994 р.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_143
5. Про скасування примусової праці: Конвенція МОП № 105, 1957 р. (ратифікована 5 жовтня 2000 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_013
6. Про дискримінацію в галузі праці та занять: Конвенція МОП від 25.06.1958 р. №111. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_161

7. Про ліквідацію всіх форм расової дискримінації Конвенція МОП від 14.03.89 URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105
8. Про примусову чи обов'язкову працю: Конвенція МОП № 29, 1930 р. (ратифікована 10 серпня 1956 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_346
9. Про політику в галузі зайнятості: Конвенція МОП № 122, 1964р. (ратифікована 19 червня 1968 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_062
10. Про мінімальний вік для прийняття на роботу: Конвенція МОП, 1973 р. (ратифікована 3 травня 1979 р.). [Електронний ресурс]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_054
11. Про оплачувані відпустки: Конвенція МОП № 132, 1970 р. (переглянута у 1990 р.) (ратифікована 29 травня 2001 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_022 12.Про припинення трудових відносин з ініціативи підприємства: Конвенція МОП № 158, 1982 р. (ратифікована 16 травня 1994 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_005
12. Про захист заробітної плати: Конвенція МОП № 95, 1949. (ратифікована 4 серпня 1961 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_146
13. 14.Про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності: Конвенція МОП № 100, 1951 р. (ратифікована 10 серпня 1956 р.). [Електронний ресурс]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_002
14. Про професійну орієнтацію та професійну підготовку в галузі розвитку людських ресурсів. Конвенція МОП № 142 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_057
15. Про встановлення мінімальної заробітної плати з особливим урахуванням країн, що розвиваються: Конвенція МОП № 131, 1970 р. (ратифікована 19 жовтня 2005 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_149
16. Про безпеку і гігієну праці та виробниче середовище: Конвенція МОП № 155, 1981 р. (ратифікована 2 листопада 2011 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_050

Закони:
1. Конституція України від 28 червня 1996 року із змін. URL: http:// http://zakon.rada.gov.ua.
2. Кодекс законів про працю України: від 10.12.71 із змін. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08
3. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10. 2000 № 2017–III–ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14
4. Про колективні договори і угоди : Закон України від 01.07.1993 № 3356–XII–ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12
5. Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності: Закон України від 22.06.2012 № 5026–VI–ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17
6. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 № 1045–XIV URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14
7. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 № 5067–VI–ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17
8. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII–ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19
9. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 № 1533–III–ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14
10. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 № 504/96–ВР. URL: https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96- %D0%B2%D1%80
11. Про професійний розвиток працівників: Закон України від 12.01.2012 № 4312-VI-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4312-17
12. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95–ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80

13. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 21.03.1991 № 875–XII–ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12
14. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694–XII–ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12
15. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 03.03.1998 № 137/98–ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12

Рішення ЄСПЛ з трудових спорів:
1. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа «Жовнер проти України», заява № 56848/00, Страсбург 29 червня 2004 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_221#Text
2. Рішення Європейського суду з прав людини Справа "Ромашов проти України" (Заява N 67534/01) Страсбург, 27 липня 2004 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_227#Text
3. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа «Сокур проти України», заява № 29439/02, Страсбург 26 квітня 2005 року: URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_351#Text
4. Справа «Аістов проти України». Заява N 1743/04. Рішення Європейського суду з прав людини від 10 серпня 2006 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_227#Text
5. Справа «Костеський проти Колишньої Югославської Республіки Македонія». Заява № 55170/00. Рішення Європейського суду з прав людини від 13 квітня 2006 року. URL: https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-73342
6. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа «Воротнікова проти України», заява № 1225/02, Страсбург 14 лютого 2008 року URL: https://ips.ligazakon.net/document/SO4300?ed=2008_02_14
7. Справа «Демір і Байкара проти Туреччини». Заява № 34503/97. Рішення Європейського суду з прав людини від 12 листопада 2008 року. URL: https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-117601
8. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа «Мкртчян проти України», заява №21939/05, Страсбург 20 травня 2010 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_593#Text
9. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа «Трофимчук проти України» (заява№4241/03) Страсбург, 28 жовтня 2010 року, остаточне 28/01/ 2011 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_846#Text
10. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа «Ліпісвіцька проти України», заява №11944/05, Страсбург 12 травня 2011 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_648#Text
11. Справа «Веніамін Тимошенко та інші проти України». Заява № 48408/12. Рішення Європейського суду з прав людини від 2 жовтня 2014 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a44#Text
12. Справа «Емель Бойраз проти Туреччини». Заява № 61960/08. Рішення Європейського суду з прав людини від 2 грудня 2014 року. URL: https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-148271
13. Справа «Суріков проти України». Заява № Заява № 42788/06. Рішення Європейського суду з прав людини від 26 січня 2017 року. URL: https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-192315
14. Справа «Горяйнова проти України». Заява № 41752/09. Рішення Європейського суду з прав людини від 08.10.2020 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_f66#Text

15. Справа Mile Novakovic проти Хорватії». Заява № 73544/14. Рішення Європейського суду з прав людини від 17 грудня 2020 року. URL: https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-206515
16. Справа «Юрчич проти Хорватії». Заява № 54711/15. Рішення Європейського суду з прав людини від 4 травня 2021 року. URL: https://hudoc.echr.coe.int/ukr?i=002-13113
17. Справа "Морару та Марін проти Румунії". Заява № 53282/18 і 31428/20. Рішення Європейського суду з прав людини від 20 грудня 2022 року. URL: https://hudoc.echr.coe.int/ukr?i=001-221835
18. Справа «Головін проти України». Заява № 47052/18. Рішення Європейського суду з прав людини від 13 липня 2023 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_i93#Text
19. Справа «Овчаренко та Колос проти України». Заяви № 27276/15 і № 33692/15. Рішення Європейського суду з прав людини від 12 січня 2023 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_i56#Text 11.
20. Справа «Хоппен та профспілка працівників Ab Amber Grid Employees проти Литви. Заява № 976/20. Рішення Європейського суду з прав людини від 17 січня 2023 року. URL: https://hudoc.echr.coe.int/ukr?i=002-13969
21. Справа «Ortega Ortega проти Іспанії». Заява № 36325/22. Рішення Європейського суду з прав людини від 4 грудня 2025. URL: https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-247361
22. Справа «Басюк та інші проти України». Заява № 55156/19, 55683/19, 57548/19. Рішення Європейського суду з прав людини від 16 жовтня 2025 року. URL: https://hudoc.echr.coe.int/rus?i=001-245639

Основна

1. Венедіктов С. В. Трудове право України: підручник. 2-ге вид., переробл. І допов. Київ: Діа, 2024. 228 с.
2. Корнєєв Ю. В. Трудове право України: навчальний посібник / Ю. В. Корнєєв. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2025. 218 с.
3. Назарчук О. М. Трудове право [Електронний ресурс]: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2025. 230 с.
4. Чернега В. М. Трудове право (національне, міжнародне, зарубіжне, порівняльне) та правові форми врегулювання трудових спорів: підручник / Віталій Чернега: Хмельн.. ун-т управл. та права ім. Леоніда Юзькова. Київ: Ліра-К, 2025. 567 с.
5. O. Yaroshenko, O. Lutsenko, O. Sereda, N. Shvets, Y. Burniagina. WorkBook Labor Law of Ukraine. Навчальний посібник. Видавництво: TakiBook. Одеса, 2024. 264

ДОПОМІЖНА:

1. Альтернативні способи вирішення цивільних спорів за законодавством України: навчальний посібник / Верба-Сидор О.Б., Воробель У.Б., Грабар Н.М., Дутко А.О., Юркевич Ю.М.; за ред. канд. юрид. наук, доц. О.Б. Верби-Сидор. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 416 с
2. Анатійчук В.В. Трансформація поняття «праця» з позицій розвитку нестандартних форм зайнятості. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». Випуск № 03. 2025. Частина 1. С. 480-490. URL: https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/06/75.pdf
3. Анатійчук В.В. Застосування гнучкості як ознаки нестандартних форм зайнятості в контексті диференціації трудових відносин. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2025. Серія ПРАВО. Випуск 88: частина 2. С. 107-114. URL: https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/05/16-1.pdf
4. Анатійчук В.В. Особливості доктрини трудового права та її вплив на механізм правового регулювання суспільних відносин у сфері найманої праці. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2026. Випуск 01.

Частина 1.С. 11-19. URL: https://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/352694/339382
5. Анатійчук В.В. Механізм правового регулювання трудових відносин як система правових засобів. Юридичний вісник. Випуск №3. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2023. С.96-105.
6. Анатійчук В.В. Право на справедливі умови праці та соціальний захист працівників цифрових платформ праці через призму міжнародних правових стандартів. Аналітично- порівняльне правознавство. Електронне наукове фахове видання. Випуск № 1. Ужгород: ДВНЗ "Ужгородський національний університет", 2025. С. 310-316.URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/d65d21a2-f3e1-4964-8400-e7297d8b88df
7. Анатійчук В.В. Трансформація трудових відносин в умовах цифровізації. Аналітично- порівняльне правознавство. Електронне наукове фахове видання. Випуск № 6. Ужгород: ДВНЗ "Ужгородський національний університет", 2024. С. 376-383. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/0283d6ab-b2a2-4078-afb3-8df28fa3e862
8. Андріїв В.В., Ніколаєва Л.В. До питаня оптимізації трудових відносин в умовах воєнного стану. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2023 Серія ПРАВО. Випуск 77: частина 1. С. 202-207. URL: https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2023/06/34-1.pdf
9. Бахновська І. П. Медіація як інструмент врегулювання трудових конфліктів в Україні: правовий аспект. Прикарпатський юридичний вісник. Випуск 1 (66), 2026. С.164-167.
10. Бурак В. Я. Правовий механізм захисту трудових прав та законних інтересів працівників : монографія / В. Я. Бурак. - Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 440 с.
11. Бурка А.В., Вакарюк Л.В. Онлайн харасмент в трудових відносинах. Аналітично-порівняльне правознавство. № 5 (2024). С.361-365.
12. Бутинська Р.Я. Особливості охорони праці неповнолітніх: національні тенденції та зарубіжний досвід. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 2. С. 414–420. URL:https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.02.59
13. Вакарюк Л. В. Правові режими в трудовому праві України: монографія. Чернівці: Родовід, 2018. 415 с.
14. Вакарюк Л. В. До питання ефективності правового регулювання трудових відносин і оптимізації трудо-правового режиму. Науковий вісник Ужгородс. нац. ун-ту. Серія Право, Вип. 72 (2). Ужгород, 2022. С.7-14.
15. Вакарюк Л. В. Правові стимули високоефективної праці як проблема трудового права. Європейський вимір сучасної правничої науки: Монографія. Collective monograph. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2022. С.122-149.
16. Вакарюк Л.В. До питання правового регулювання протидії психосоціальним ризикам на роботі. Право і суспільство. 2026. №.3. С. 100-106. URL: https://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2026/3_2026/16.pdf
17. Вакарюк Л.В. Право на відключення в світлі концепції балансу між роботою і приватним життям. Юридичний науковий електронний журнал. № 1, 2025. С.234-237.
18. Вакарюк Л.В. Правові позиції ЄСПЛ щодо розуміння заборони примусової праці як стандарти захисту трудових прав людини. Юридичний науковий електронний журнал. № 4. 2023. С. 316-320.
19. Вакарюк Л.В., Бурка А.В. Правове регулювання протидії харасменту в сфері праці: національний та зарубіжний досвід. Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2024. Серія Право. Випуск 85. С.88-96.
20. Вакарюк Л.В., Гетьманцева Н.Д. Соціальна політика держави на ринку праці. Юридичний науковий електронний журнал. № 4/2024. С.282-285.
21. Вакарюк Л.В., Малєнко О.В. Цифровий контроль на робочому місці: інтерес роботодавця та право на приватність працівника. Аналітично-порівняльне

правознавство. № 3, Ч.1, 2025. С. 530-535.
22. Венедіктов С. В. Міжнародне та порівняльне трудове право : підручник. 2-ге вид. переробл. і допов. Київ : ДІА, 2025. 316 с. URL: https://www.academia.edu/129795402.
23. Гетьманцева Н Д. Стимулювання трудової діяльності як закономірна форма реалізації законних інтересів людини-праці. Аналітично-порівняльне правознавство. 2024. № 3. С.200-204.
24. Гетьманцева Н Д. Стимулюючі виплати як інструмент підвищення ефективності праці працівників. Юридичний науковий електронний журнал 2024. № 7. С.211-213.
25. Гетьманцева Н Д. Трудова мобільність як чинник соціально-економічного розвитку країни. Юридичний науковий електронний журнал.. 2024. №5 С.236-239.
26. Гетьманцева Н Д., Вакарюк Л. В. Соціальна політика держави на ринку праці. Юридичний науковий електронний журнал 2024. № 4. С.282-285.
27. Гетьманцева Н. Д., Боднарук М. І., Процьків Н. М. Актуальні питання приватного та публічного права: навч.-метод. посібник. (2022, м. Чернівці.) Чернівецький Національний університет ім. Юрія Федьковича, 2022. 34с.
28. Гетьманцева Н.Д. Вакарюк Л.В. До питання про право працівників на відключення: компаративний аналіз. Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2024. Серія Право. Випуск 82: частина 2. С. 21-28.
29. Гетьманцева Н.Д. Вакарюк Л.В. Поняття та типологія моделей корпоративного управління. Юридичний науковий електронний журнал. № 10/2023. С. 167-171.
30. Гетьманцева Н.Д. Вакарюк Л.В., Корпоративне право: навч.- метод. посібник. /Л.В. Вакарюк, Н.Д.Гетьманцева. Чернівці: Чернівец.нац.ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 224 с.
31. Гетьманцева Н.Д. Козуб І.Г. Моральні засади трудового законодавства України. Modern researches: progress of the legislation of Ukraine and experience of the European Union: Collective monograph. Part 2. (Law Faculty of the University of Miscolc, Hungary). Riga: Baltija Publishing, 2020. P. 718-734.
32. Гетьманцева Н.Д. Модифікація трудових відносин в умовах цифровізації. Аналітично- порівняльне правознавство. 2024. №2. С.309-313.
33. Гетьманцева Н.Д. Мотиваційні механізми у сфері трудової діяльності. Юридичний науковий електронний журнал. № 2. 2024. С. 187-190.
34. Гетьманцева Н.Д. Суть соціальної політики держави через призму трудового права. Актуальні проблеми приватного та публічного права: Монографія / Н.Д. Гетьманцева; відп. ред. Н.Д. Гетьманцева. Чернівці: ЧНУ, 2022.- С.8-35. (452 с.); 4 л. фото.
35. Гетьманцева Н.Д. Цінність людського капіталу як базова основа розвитку кадрової політики держави. Юридичний науковий електронний журнал. №3. 2024. С. 238-241.
36. Гетьманцева Н.Д., Анатійчук В.В. Правова політика в механізмі правового регулювання трудових відносин як закономірний чинник соціального призначення трудового права. С.155-163. URL: https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/issue/view/20614
37. Гетьманцева Н.Д., Вакарюк Л.В. Природа формування доктрини трудового права, її суть та значення для трудового права як самостійної галузі права. Юридичний науковий електронний журнал. № 9. 2023. С. 190-194.
38. Гетьманцева Н.Д., Митрицька Г.Г. Забезпечення рівності прав та можливостей при реалізації людиною своєї здатності до праці. // Підприємництво, господарство і право. 2021. №5. С.49-56.
39. Гетьманцева Н.Д., Митрицька Г.Г. Правові засоби у механізмі правового регулювання суспільних відносин у сфері найманої праці. // Підприємництво, господарство і право. – 2021. №3. С. 132-140.
40. Гетьманцева Н.Д., Митрицька Г.Г. Природа та сутність індивідуально-договірного регулювання суспільних відносин у сфері найманої праці. // Підприємництво, господарство і право. 2021. №4. С.111-117.

41. Глущенко М.П. Трансформація захисту трудових прав в Україні у викликах нових змін у сфері праці. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 1. С. 238-242. URL: https://www.lsej.org.ua/1_2024/54.pdf
42. Гнесний Д. С. Особливості правового регулювання роботи понад встановлену норму робочого часу. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО. 2026. Випуск 93: частина 2. С. 164–169. URL: https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2026/03/22-1.pdf
43. Гнесний Д.С. Сучасний стан правового регулювання роботи понад установлену норму робочого часу. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2026. Випуск №1. Частина 2. С. 49–53. URL: https://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/352753/339420
44. Горденюк А.О. Колективний договір як правове забезпечення у регулюванні трудових відносин на локальному рівні. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2026. №1. С. 54-59. URL: https://journal-app.uzhnu.edu.ua/issue/view/20457/14007
45. Гребенар О.В. Захист трудових прав за законодавством деяких країн Європейського Союзу і України: порівняльний аспект. Актуальні проблеми права: теорія і практика. № 1(49). 2025. С. 63-75. URL: https://journals.snu.edu.ua/index.php/app/article/view/1065/1024
46. Гресь Н.М. Критерії медіабельності індивідуальних трудових спорів. Приватне та публічне право. 2020.
47. Дайджест судової практики з трудових спорів за II квартал 2025 року. Комітет НААУ з питань трудового права. 2025. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/publications/Дайджест_судової_практики_з_трудових_спорів_04_06_2025.pdf
48. Заболотна Н.Я. Захист прав працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця за законодавством Європейського Союзу. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». Випуск № 03. 2026. Частина 2 . С. 140-145. URL: https://journal-app.uzhnu.edu.ua/issue/view/21412/15353
49. Заборовський В.В., Булеца С.Б., Фрідманська В.І. Правове регулювання робочого часу неповнолітніх в умовах сучасних соціально-економічних викликів: порівняльний аналіз законодавства України та країн ЄС. Держава та регіони. Серія: Право, 2026. № 1 (91). С. 27-34. URL: https://law.stateandregions.zp.ua/archive/1_2026/6.pdf
50. Зеленський В.М. Доктринальні підходи до розуміння сутності принципів трудового права. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2026. Випуск № 02. Частина 1. С. 442-447. URL: https://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/357412/343309
51. Зіноватна І.В. Зарубіжний досвід цифровізації соціально-трудових відносин (на прикладі Естонії та Польщі). Вісник Пенітенціарної асоціації України. 2026. С. 63-71. URL:https://visnykpau.com/index.php/journal/article/view/zinovatna/pdf
52. Зміст конституційного права громадян на належні, безпечні і здорові умови праці в сучасних умовах: теоретико-прикладний нарис: монографія / [І. А. Вєтухова, О. Є. Луценко, Л. Ю. Малюгата ін.]; за заг. ред. О. М. Ярошенка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. [2-ге вид., випр. і допов.]. Харків: Право, 2024. 240 с.
53. Івчук В.В. Особливості правового статусу працівників в умовах воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 4. С. 198-200. URL: https://lsej.org.ua/4_2025/46.pdf
54. Інноваційні форми організації праці в умовах діджиталізації економіки України: теоретико-прикладний нарис: монографія / О. М. Ярошенко, О. Г. Середа, Л. Ю. Малюга, О. Є. Луценко, О. В. Таможанський; за заг. ред. проф. О. М. Ярошенка. Харків: Юрайт, 2023. 240 с.

55. Капітан О. І., Саміло А.В. Правове регулювання праці неповнолітніх: міжнародний досвід. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2025. Вип. 89(2). С. 138–143. URL: https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/07/22-1.pdf
56. Кашута Є.Д. Психологічна безпека працівника як новий вимір охорони праці в умовах воєнного стану. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». Випуск № 03. 2026. Частина 2. С. 146-153. URL: https://journal-app.uzhnu.edu.ua/issue/view/21412/15353
57. Кіліміченко А.О. Загальна характеристика структури права на зайнятість як суб'єктивного права. Київський часопис права. 2026. № 1. С. 137-142. URL: https://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/755/720
58. Клемпарський М.М. Щодо питань підвищення гнучкості правового регулювання трудових відносин та сприяння мобільності працівника у реалізації її права на працю. Харків, 2024. С. 7–9. URL: https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20241210/article/view/klemparskyi/ pdf.
59. Климов К.В. Сучасні цифрові практики вирішення трудових спорів: теоретико-правовий аспект та перспективи впровадження в Україні. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2025. Серія ПРАВО. Випуск 92: частина 2. С. 194-200. URL: https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/350395/337550
60. Колб С.О. Домашня праця в системі трудового права України. Право і суспільство. 2025. №2. С. 176-182. URL: https://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/2_2025/27.pdf
61. Кухнюк Д.В., Запара С.І. Доступ до правосуддя у сфері праці: міжнародні стандарти та національна практика. Матеріали X міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків 25 квітня 2025 р.)./ відп. ред. Л. М. Москвич. – Харків : Право, 2025. С. 61-67.
62. Ленгер Яна, Фідря Юлія, Горот Алла. Конфлікти внутрішньо переміщених осіб в українських громадах: проблеми інтеграції та правові механізми врегулювання. Історико-правовий часопис. № 1 (26), 2026. С.36-44
63. Луценко О. Є. Медіація як новітній спосіб вирішення трудових спорів. Публічне право № 2 (50) (2023). С.102-108.
64. Луценко О.Є. Правові проблеми установлення фактів мобінгу у сфері праці. Право і суспільство. 2025. № 2. С. 183-189. URL: https://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/2_2025/28.pdf
65. Луценко О.Є. Презумпція наявності трудових відносин: концептуальні маркери. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2026. Випуск № 01. Частина 2. С. 67–72. URL: https://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/352757/339423
66. Луценко О.М. Недійсність трудових договорів та їх умов: сфера дії трудового права чи цивільного? Право і суспільство. 2025. № 1. С. 192-199. URL: https://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/1_2025/30.pdf
67. Мазуренко О. А. Судовий захист трудових прав та законних інтересів працівників в Україні. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2022. № 5. С. 60–66. DOI: https://doi.org/ 10.32782/39221354
68. Макєєв С.А. Про співвідношення норм адміністративного та трудового права у регулюванні припинення державної служби. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2025. Серія Право. Випуск 90. Частина 3. С. 297-303. URL: https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/342020/329941
69. Машковська Л.В. Адаптація трудового законодавства до сучасних викликів глобалізації. Право і суспільство. 2025. № 3. Т. 1. С. 142-147. URL: https://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/3_2025/part_1/22.pdf

70. Мензатул Д.В. Право на розумну тривалість робочого часу як елемент права на справедливі умови праці. Право та державне управління. 2026. № 1. С.65-75. URL: https://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2026/11.pdf
71. Мірошник Б.Ю. Судовий захист трудових прав в умовах воєнного стану: проблеми правозастосування та шляхи вдосконалення трудового законодавства. Центральноукраїнський вісник права та публічного управління. Випуск / Issue 1 (13), 2026. С.94-101.
72. Орловський О.Я., Галкевич С.В. Сучасна модель вирішення спорів у сфері соціального захисту. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2024. № 84. Ч.2. С. 106-112. URL: https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/311883
73. Остапенко Л. О., Климчук А. В., Шевченко Д. Ю., Бурим В. О. Щодо правового регулювання робочого часу. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2025. Випуск 44. С. 15–31. URL: https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/download/1429/1303/
74. Павловська Л.В. Реалізація права на працю через визначення трудової функції працівника. Право і суспільство. 2024. № 3. С. 157-161. URL: https://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2024/3_2024/26.pdf
75. Панасюк О. Т., Судова практика у трудових спорах: підходи до пізнання та розвитку. Вісник Пенітенціарної асоціації України. 2025/ №1(31)С.53-63.
76. Парпан Т. З. Досудовий порядок врегулювання індивідуальних трудових спорів комісією по трудових спорах: реалії та перспективи. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2026. Випуск 82. С. 250–256
77. Парпан Т.В. Трудові відносини при зміні роботодавця крізь призму імплементації директиви Ради № 2001/23/ЄС в трудове законодавство України. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 8. С. 170-173. URL: https://lsej.org.ua/8_2024/39.pdf
78. Пижова, М. О., Пижов, О. М. Правове регулювання праці домашніх працівників. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 4, с. 292–294. URL: https://lsej.org.ua/4_2024/69.pdf
79. Пилип Пилипенко. Трудові відносини і трудовий договір у проєкті Трудового кодексу України. Право України. 2024. №5. С.91-102. URL: https://pravoua.com.ua/storage/files/magazines/files/article-pravo_2024_5-s6.pdf
80. Підстави припинення трудового контракту: теоретико-прикладний дискурс: монографія / О. М. Ярошенко, Н. О. Мельничук, О. Г. Середа, О. Є. Луценко, В. В. Гребенюк, О. О. Конопельцева; за заг. ред. проф. О. М. Ярошенка. Харків: Юрайт, 2024. 224 с.
81. Рим О.М. Правове регулювання трудової імміграції в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2026. Том 37 (76). №2. С. 19-27. URL:https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2026/2_2026/6.pdf
82. Рим Олена. Електронний документообіг як спосіб цифрової організації праці. Соціально-трудові права і виклики цифровізації: монографія / кол. авт.; за ред. Я. В. Сімутіної, М. М. Шумила. Київ: Ніка-Центр, 2023. С. 104-129.
83. Розірвання трудового договору у випадку невідповідності працівника займаній посаді або виконуваній роботі: актуальні питання правової теорії і практики: монографія / Ярошенко О. М., Іншина М. І., Жигалкіна І. П., Плєсньов К.М. Видавництво: Юрайт. 2020. 196 с.
84. Севост'янова К.А. Судовий захист прав працівників як ефективний спосіб подолання обмежень прав та вирішення трудових спорів. Актуальні проблеми права: теорія і практика №2 (48). 2024. С.212 – 224.
85. Синчук С. М. Робочий час працівника як умова трудового договору. Аналітично-

порівняльне правознавство. 2025. № 3(1). С.541–545. URL: https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.03.1.83
86. Соціально-трудові права і виклики цифровізації: монографія / кол. авт.; за ред. Я. В. Сімутіної, М. М. Шумила. Київ: НікаЦентр, 2023. 349 с.
87. Стасюк О.Л., Гусєв Ю.М., Скрипюк Ю.М. Міжнародно-правове регулювання нетипових форм зайнятості. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО. Випуск 87: частина 2. 2025. С.1 37–144. URL: https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/324839
88. Теоретико-прикладні проблеми співвідношення та взаємодії права на працю і права на освіту: монографія / Ярошенко О. М., Іншин М. І., Жигалкін І. П. Видавництво: Юрайт, 2021.236 с.
89. Тищенко О.В Проект трудового кодексу України: концептуальні проблеми змісту. Юридичний науковий електронний журнал, 2024. № 7. С. 228–233. URL: https://www.lsej.org.ua/7_2024/7_2024.pdf
90. Тищенко О.В Проєкт Трудового кодексу України: концептуальні проблеми змісту. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 7. С. 228-233. URL: https://www.lsej.org.ua/7_2024/56.pdf
91. Ткаченко В.С. Робочий час: термілогічний аспект з урахуванням європейського досвіду. Правова позиція. 2023. № 4. С. 132–135. URL: https://doi.org/10.32782/2521-6473.2023-4.26
92. Трудові спори в практиці Верховного Суду –2025. URL: https://profpressa.com/blogs/trudovi-spori-v-praktitsi-verkhovnogo-sudu-2025
93. Трудо-правові аспекти трудової мобільності працівників: виклики та перспективи / [О. С. Ковальов, О. Є. Луценко, Д. В. Гринь, О. С. Нестерович, О. В. Горстка]; за заг. ред. О. Є. Луценко. Харків: Право, 2025. 240 с.
94. Федорко С.О. Поняття колективного трудового спору та його місце у захисті трудових прав. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». Випуск № 01. 2026,. Частина 2. С. 92–97.
95. Федосенко Н. А. Цивільно-правовий захист трудових прав дистанційного працівника. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. 2023. Вип. 75, ч. 1. С. 211–215. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.75.1.34
96. Черевко Н. Доктринальні підходи до механізму реалізації трудових прав. Ерліхівський журнал. 2026. Випуск 16.С.66-78.
97. Чудик-Білоусова Н.І Реформування трудового законодавства як основа соціального спрямування економіки країни та бізнесу. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 12. С. 191-198. URL: https://www.lsej.org.ua/12_2024/43.pdf
98. Шелудяков С.С., Артюх Н.Г. Актуальні питання правового регулювання нетипових (нестандартних) форм зайнятості в Україні. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. Том 37 (63). № 2. 2026. С. 28-33. URL: https://juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2026/2_2026/7.pdf
99. Шипович В. Трудові спори під час війни: актуальна практика та позиції Верховного Суду. Верховний Суд. URL: https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/trydovi_sporu.pdf?utm_source=chatgpt.com
100. Шумило М. Трудові відносини на цифрових платформах: складнощі унормування та проблеми правозастосування Соціально-трудові права і виклики цифровізації: монографія / кол. авт.; за ред. Я.В. Сімутіної, М.М. Шумила. Київ: Ніка-Центр, 2023. С. 195–252
101. N. Getmantceva, M. Getmantcev, R.Besahaa, T. Yuzkoa, Yu. Odovitchena, O. Olara. Legal aspects of the development of optical medicine for severe systemic diseases. Sixteenth International Conference on Correlation Optics, 129381M (5 January 2024). Proceedings of SPIE – The International Society for Optical Engineering.

102. Getmanceva N.D, Burka A.V, Gadkevitch S.V, Anatiychuk V.V, Besaha R.M. Optical monitoring of systemic pathologies of the nation's health as a legal platform for a decent human life. Proceedings of SPIE – The International Society for Optical Engineering.
103. Yurii Bilousov, Anna Dolinska, Nina Hetmantseva, Hanna Mytrytska and Volodymyr Nahnybida. Protection of property and non-property rights of internet users. International Journal of Public Law and Policy. Vol. 8, No. 3-4. 2022.
104. N.D. Getmantseva, M.A. Getmantsev, Kiriyak O.V. Prevention and counteraction of discrimination at work. JOURNAL OF LAW AND POLITICAL SCIENCES. Volume25. Issue4. Page 224-245.
105. Yu. Ushenko, N. D. Getmantseva, A. V. Getmantsev, L. Beaser, M. Sakhnovskiy, V. Zhytaryuk, M. Slyotov, Yu. Chuprovska, N. P. Penteleichuk. Investigations of polarization distributions of ellipticity states of laser images of punctuate samples of cancer patients and legal aspects of their labor adaptation. Proc. SPIE 11369, Fourteenth International Conference on Correlation Optics, 113691X (6 February 2020).
106. V. Dubolazov, N. D. Getmantseva, A. V. Getmantsev, Yu. O. Ushenko, M. P. Gorsky, M. M. Slyotov, V. G. Zhytaryuk, N. P. Penteleichuk. Stokes-correlometric differentiation of polarization- heterogeneous images of biological tissues and some legal aspects of the use of early diagnosis of diseases. Proc. SPIE 11369, Fourteenth International Conference on Correlation Optics, 113691W (6 February 2020);
107. Yaroshenko, Oleg M. et al. Professional Development of Employees as the Way to In№vative Country Integration. Journal of Advanced Research in Law and Eco№mics, [S.l.], v. 11, n. 2, p. 683 – 695, mar. 2020. ISSN 2068-696X. URL: https://journals.aserspublishing.eu/jarle/article/view/5 136

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Сайт Верховної Ради України: https://zakon.rada.gov.ua/laws
2. Сайт Суду ЄС: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/index.html
3. Сайт Європейського суду з прав людини: https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/ukr&c
4. Сайт Конституційного Суду України: http://www.ccu.gov.ua/
5. Сайт Верховного Суду: http://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/0f52cc24b9e221d7c2257b1e0049a502
6. Сайт Міністерства юстиції України: https://minjust.gov.ua/
7. Сайт Міністерства соціальної політики України: https://www.msp.gov.ua/content/dp-informaciynoobchislyuvalniy-centr.html
8. Сайт Всеукраїнської асоціації кадровиків України: https://www.kadrovik.ua/
9. Сайт Державної служби зайнятості: ttp://www.dcz.gov.ua
10. Єдиний державний реєстр судових рішень України http://reyestr.court.gov.ua/

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoidobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiafedkovycha/
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-tazapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeniyuriia-fedkovycha/

- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvnidokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomuuniversyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnuimeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.